

EXODUS Newsletter #4

Εκδηλώσεις Μνήμης για τη 9η Νοεμβρίου - Διεθνή Ημέρα κατά του Φασισμού και του Αντισημιτισμού

Η Διεθνής Ημέρα κατά του Φασισμού και Αντισημιτισμού (**International Day Against Fascism and Antisemitism**) τιμάται κάθε χρόνο στις **9 Νοεμβρίου**, σε ανάμνηση του πογκρόμ κατά των Εβραίων που οργανώθηκε στη ναζιστική Γερμανία το 1938. Η Νύχτα των Κρυστάλλων (Kristallnacht), όπως έμεινε στην ιστορία, ήταν το πρώτο βήμα για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης και το Ολοκαύτωμα.

Η Διεθνής Ημέρα κατά του Φασισμού και του Αντισημιτισμού θεσμοθετήθηκε υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) και με πρωτοβουλία της οργάνωσης-ομπρέλα «Ενωμένοι για τη διαπολιτισμική δράση» (UNITED for Intercultural Action).

Η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης και η Ισραηλιτική Κοινότητα Ρόδου πραγματοποιούν ενόψει της **9ης Νοεμβρίου** εκδηλώσεις με στόχο τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης, την καλλιέργεια της ιστορικής συνείδησης και την προώθηση της ανεκτικότητας και του σεβασμού αποσκοπώντας στη δέσμευση να αντισταθούμε σε κάθε μορφή φασισμού, ρατσισμού και αντισημιτισμού.

Θεσσαλονίκη, 5/11/2025 – Παρουσίαση του βιβλίου της Βικτώριας Σαμπετάι «ΜΑΤΘΙΛΔΗ Α 8428 ΑΟΥΣΒΙΤΣ»

Το απόγευμα της Τετάρτης 5 Νοεμβρίου στη γεμάτη αίθουσα του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης παρουσιάστηκε το βιβλίο της Βικτώριας Σαμπετάι «Ματθίλδη Α 8428 Άουσβιτς». Ο Αντιπρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Βόλου και αδερφός της συγγραφέα, Μιχάλης Σαμπετάι τόνισε πόσο επίκαιρο είναι το βιβλίο στις μέρες μας, καθώς παρατηρείται μία έξαρση του αντισημιτισμού. Μία διαφορετική προσέγγιση του βιβλίου επιχείρησε η Δρ. φιλολογίας Μαγδαληνή Θωμά. Χαρακτήρισε το βιβλίο μοναδικό ντοκουμέντο, καθώς μέσα από αυτό ξετυλίγονται οι ιστορίες τεσσάρων κρατουμένων, μέσα από τις οποίες καταγράφονται όλα τα βασανιστήρια που υπέστησαν. Στην ομιλία της η Επιστημονική Υπεύθυνη του ΕΜΘ, Δρ. Ξένια Ελευθερίου αναφέρθηκε στο χρονικό του εκτοπισμού των Εβραίων της Κέρκυρας, καθώς και το ιστορικό πλαίσιο εκείνης της εποχής. Η συγγραφέας αρχικά ανακοίνωσε ότι πλέον η «Ματθίλδη» διδάσκεται στα σχολεία ως συμπληρωματικό κείμενο για το Ολοκαύτωμα, καλύπτοντας ένα μεγάλο κενό που υπήρχε για πολλά χρόνια που το Ολοκαύτωμα δεν περιλαμβανόταν στη διδακτέα ύλη των σχολείων. Έθεσε επίσης το ερώτημα, γιατί δεν ακολούθησε και η Κέρκυρα το παράδειγμα της Ζακύνθου; Γιατί, ενώ είχε ήδη αρχίσει η υποχώρηση των Γερμανών από την Ευρώπη, εκτοπίστηκαν οι Εβραίοι της Κέρκυρας; Ποιοι επωφελήθηκαν από αυτόν τον εκτοπισμό; Ο λόγος της κυρίας Σαμπετάι έδωσε το έναυσμα στους παρευρισκόμενους να εκφράσουν τις απόψεις τους και τους προβληματισμούς τους.

EXODUS

  ΕΒΡΑΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
MUSEO JUDÍO DE SALONIKI

Στο πλαίσιο της Διεθνούς Ημέρας κατά του Φασισμού και του Αντισημιτισμού, η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης σας προσκαλεί την **Τετάρτη 5 Νοεμβρίου 2025** και ώρα **18.00** στο **Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης (Αγίου Μηνά 11)** στην παρουσίαση του βιβλίου της Βικτώριας Σαμπετάνι με τίτλο **ΜΑΤΘΙΛΔΗ Α 8428**
ΛΟΥΣΒΙΤΣ

Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι

- **Μιχάλης Σαμπετάνι**, Αντιπρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Βόλου
- **Μαγδαληνή Θωμά**, Δρ. Φιλολογίας, συγγραφέας
- **Δρ. Ξένια Έλευθερίου**, Επιστημονική Υπεύθυνη του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης
- **Βικτώρια Σαμπετάνι**, συγγραφέας του βιβλίου

Για την παρουσίαση στην εκδήλωση απαιτείται η επίδειξη του δελτίου αστυνομικής σας ταυτότητας

7/11/2025, Ρόδος – Προβολή του ντοκιμαντέρ της Irene Kuten “ZEW, οι κόσμοι που συναντιούνται”

Η ταινία αφηγείται την ιστορία ενός παιδιού που γεννήθηκε στη Ρόδο το 1941 σε στρατόπεδο αιχμαλώτων.

Η Ισραηλιτική Κοινότητα Ρόδου σας προσκαλεί

Στην προβολή του ντοκιμαντέρ «**ZEW. Οι κόσμοι που συναντιούνται**», της σκηνοθέτη Irene Kuten.

Παρασκευή, 7 Νοεμβρίου 2025, 19:00
Plaza Best Western Plus,
Ιερού Λόχου 7

Το ντοκιμαντέρ ZEW αφηγείται την ιστορία του πατέρα της Irene Kuten και μέσα από την ιστορία του, ανασταχάζεται πάνω στο ζήτημα της μετανάστευσης.

Ο Zew γεννήθηκε σε ένα στρατόπεδο αιχμαλώτων στη Ρόδο το 1941, κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Εκεί είχαν καταλήξει οι γονείς του μετά το ναυάγιο του πλοίου «Pentcho» με το οποίο ταξίδευαν προς την εξορία από ένα παλινικό χωριό πριν από την εισβολή των Ναζί.

Στην προβολή θα παρευρεθεί η σκηνοθέτης, Irene Kuten, η οποία μετά την προβολή θα συνομιλήσει με το κοινό.

* Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής

EXODUS

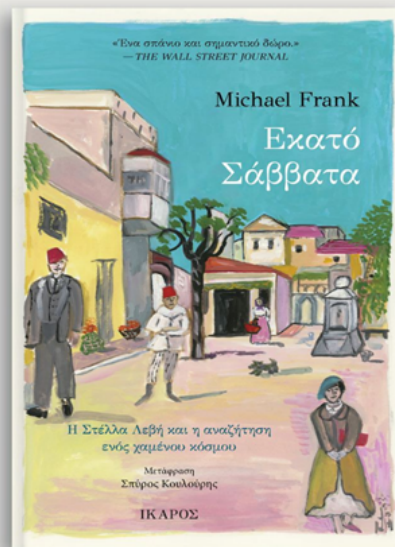
Ρόδος, 8/11/2025 – Παρουσίαση του βιβλίου του Michael Frank «100 Σάββατα»

MICHAEL FRANK
ΕΚΑΤΟ ΣΑΒΒΑΤΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΒΙΒΛΙΟΥ

Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2025, 19:00

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ PLAZA BEST WESTERN PLUS
(Ιερού Λόχου 7, Ρόδος)

Η Ισραηλιτική Κοινότητα Ρόδου, το Εβραϊκό Μουσείο Ρόδου και οι εκδόσεις Ίκαρος σας προσκαλούν στην παρουσίαση του βιβλίου του Michael Frank «Εκατό Σάββατα».

Για το βιβλίο θα μιλήσουν
ο Γιώργος Αντωνίου, Επίκουρος Καθηγητής Ιστορίας των εβραϊκών κοινοτήτων,
η Δρ Ξένια Ελευθερίου, επιστημονική σύμβουλος Εβραϊκού Μουσείου Ρόδου
και ο Κώστας Στοφόρος, δημοσιογράφος, συγγραφέας.

EXODUS

Ρόδος, 9/11/2025 - Εγκαίνια ανακαινισμένου Εβραϊκού Μουσείου Ρόδου

9/11/2025 Ρόδος - Εκπαιδευτική ημερίδα με τίτλο "Προσεγγίζοντας Όψεις της Τοπικής Ιστορίας: Η περίπτωση της Εβραϊκής Κοινότητας Ρόδου".

Η Ισραηλιτική Κοινότητα Ρόδου, σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα DECONSTRUCT, το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης και την Περιφερειακή Διεύθυνση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης Νοτίου Αιγαίου διοργανώνουν την Εκπαιδευτική Ημερίδα με τίτλο:

«Προσεγγίζοντας όψεις της τοπικής ιστορίας: Μνήμη, εκπαίδευση και δημοκρατία»

Το σεμινάριο πραγματοποιείται ενόψει της Διεθνούς Ημέρας κατά του Φασισμού και του Αντισημιτισμού (9 Νοεμβρίου), με στόχο τη διατήρηση της ιστορικής συνείδησης, την προώθηση της ανεκτικότητας και του σεβασμού και την ενίσχυση της δημοκρατικής παιδείας και τελεί υπό την Αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Περιφερειακής Διεύθυνσης Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης Νοτίου Αιγαίου.

Η εκδήλωση εντάσσεται στο πλαίσιο των τριήμερων εκδηλώσεων της Ισραηλιτικής Κοινότητας Ρόδου για τα εγκαίνια του πλήρως ανακαινισμένου Εβραϊκού Μουσείου της Ρόδου.

EXODUS

Η 9η Νοεμβρίου αποτελεί μια ημέρα με βαρύ ιστορικό συμβολισμό, καθώς θυμίζει τη Νύχτα των Κρυστάλλων (Kristallnacht, 1938) και την πτώση του Τείχους του Βερολίνου (1989) — δύο γεγονότα που σηματοδοτούν αντιθετικές όψεις της ανθρώπινης ιστορίας: τον διωγμό και την ελευθερία, το μίσος και την ελπίδα.

Το σεμινάριο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, στελέχη εκπαίδευσης, μουσειοπαιδαγωγούς και φοιτητές και στοχεύει στην ανάδειξη καινοτόμων παιδαγωγικών προσεγγίσεων για τη διδασκαλία της τοπικής και συλλογικής μνήμης.

Στο πρόγραμμα περιλαμβάνονται εισηγήσεις των:

- Γιώργου Αντωνίου, Επίκουρου Καθηγητή ΑΠΘ
- Δρ. Ξένιας Ελευθερίου, Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης
- Εμμανουήλ Σοφού, Επόπτη Ποιότητας Α΄ /θμιας Εκπαίδευσης Δωδεκανήσου
- Ιωάννη Κρικιώνη, Δρ. Κοινωνιολογίας, Υποδιευθνή Πειραματικού Γυμνασίου Πανεπιστημίου Αιγαίου
- Σταύρου Παπαδόπουλου, Επόπτη Ποιότητας Α/θμιας Εκπαίδευσης Κυκλάδων
- Δρ. Ευαγγελίας Κανταρτζή, Διευθύντριας Μουσείου Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης
- Κώστα Στοφόρου, Συγγραφέα – Δημοσιογράφου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ:

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΡΟΔΟΥ

Η Ισραηλτική Κοινότητα Ρόδου και η Γενική Γραμματεία Θρησκειμάτων, σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα **DECONSTRUCT** και το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης, σας προσκαλούν σε εκπαιδευτικό σεμινάριο με στόχο την καταπολέμηση του αντισημιτισμού στην εκπαίδευση.

Κυριακή, 9 Νοεμβρίου 2025, 6.00 μ.μ

Plaza Best Western Plus
Ιερού Λόχου 7

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Logos of the organizing institutions: Ministry of Education and Religious Affairs, Aristotle University of Thessaloniki, Ministry of Education and Religious Affairs, and the DECONSTRUCT program.

Περισσότερες πληροφορίες:

➤ «Νύχτα των Κρυστάλλων»

<https://encyclopedia.ushmm.org/content/el/article/kristallnacht>

➤ «Πογκρόμ της Εβραϊκής Συνοικίας Κάμπελ στη Θεσσαλονίκη»

<https://www.mixanitouxronou.gr/to-pogkrom-enantion-tis-evraiikis-synoikias-sti-thessaloniki-apo-fasistes/>

➤ Ντοκιμαντέρ: Ιστορικοί Περίπατοι | «Οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης» | ΕΡΤ

<https://www.youtube.com/watch?v=BHQzICOZ0j8>

➤ Εκπαιδευτική ιστοσελίδα για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού:

<https://iwitness.usc.edu/sites/greek?at=ln>

